

Nacrt
Prijedlog Zakona broj _____

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O IZVLAŠTENJU, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2011. g.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O IZVLAŠTENJU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o izvlaštenju sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i odredbi članka 50. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10. – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U okviru svekolike preobrazbe državno-političkog i gospodarskog ustroja Republike Hrvatske, a s obzirom na ustavne odredbe o nepovredivosti vlasništva, donesen je Zakon o izvlaštenju („Narodne novine“, broj 9/94., 35/94., 112/00., 114/01. i 79/06.), uvažavajući maksimalnu pravnu zaštitu imovine građana u odnosu na državu.

Primjena instituta izvlaštenja je iznimna intervencija države u vlasnička ovlaštenja, koja su na način kako je to propisano Zakonom, u najvećoj mogućoj mjeri zaštićena (počevši od: mogućnosti da prijašnji vlasnik proda svoju nekretninu potencijalnom korisniku izvlaštenja – u kojem slučaju se postupak izvlaštenja niti neće provoditi; utvrđivanja interesa Republike Hrvatske – s tim da se, u predviđenoj novoj namjeni korištenja nekretnine, koja je predmet izvlaštenja, mora postići veća korist od one koja se postizala korištenjem te nekretnine na dosadašnji način; postojanja detaljnoga plana uređenja; naknade u obliku druge odgovarajuće nekretnine odnosno tržišne vrijednosti izvlaštene nekretnine te vezivanja isplate naknade uz stupanje korisnika izvlaštenja u posjed).

Po odredbama spomenutog Zakona, u odnosu na svagdašnjeg vlasnika nekretnine, provodi se postupak oduzimanja prava vlasništva, tj. prava posjedovanja, uporabe, korištenja i raspolaganja, kao skupa vlasničkih ovlaštenja, u korist korisnika izvlaštenja, a o svakom konkretnom slučaju ovisi hoće li se raditi o potpunom ili nepotpunom izvlaštenju.

Nepovredivost vlasništva jedna je od temeljnih vrednota ustavnoga poretka Republike Hrvatske (članak 3. Ustava). Pravo vlasništva zajamčeno je Ustavom (članak 48.), ali su nositelji vlasničkoga prava i njihovi korisnici dužni pridonositi općem dobru s tim da se to pravo može zakonom oduzeti ili ograničiti uz naknadu tržišne vrijednosti ukoliko je to u interesu Republike Hrvatske (članak 50.).

U navedenim ustavnim odredbama sadržana je i pravna osnova na temelju koje je predmetni Zakon i donesen.

U važećem Zakonu o izvlaštenju i to u članku 9. stavku 4. propisano je da odluku o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske izvan slučajeva predviđenih člankom 1. stavkom 2. Zakona o izvlaštenju donosi Vlada Republike Hrvatske uz prethodno mišljenje Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša i Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu Hrvatskog sabora.

Međutim, Hrvatski sabor je na svojoj sjednici od 28. ožujka 2008. godine donio Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 39/08.) prema kojoj je djelokrug dotadašnjeg Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu i Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša postao djelokrugom četiri novoosnovana tijela Hrvatskog sabora i to: Odbora za gospodarstvo (članak 67.), Odbora za razvoj i obnovu (članak 68.a), Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo (članak 83.) i Odbora za zaštitu okoliša (članak 84.a).

S obzirom sa se Zakon o izvlaštenju temelji na principima promicanja uređenja prostora upravo u svrhu učinkovitijega korištenja te unapređivanja gospodarskog života to se ovim Prijedlogom predlaže da se u postupku utvrđivanja interesa Republike Hrvatske zatraže prethodna mišljenja od odbora u čiji djelokrug pripada područje promicanja uređenja prostora u svrhu učinkovitijeg korištenja i odbora u čiji djelokrug pripada područje usklađivanja i unapređivanja gospodarskog života, s obzirom na odgovarajuće odredbe Poslovnika Hrvatskoga sabora koje propisuju djelokrug tih radnih tijela Hrvatskoga sabora.

Posljedice predmetne izmjene ogledat će se u otklanjanju pravne dvojbe glede odbora koji bi trebali raspravljati o konkretnoj problematici.

S obzirom da je dana 1. siječnja 2010. godine stupio na snagu novi Zakon o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09.) sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 6. listopada 2010. godine potrebno je Zakon o izvlaštenju uskladiti s odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u Državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se da se Zakon o izmjenama Zakona o izvlaštenju donese po hitnom postupku i to iz razloga što se ovaj Zakon usklađuje s odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Naime, Vlada Republike Hrvatske donijela je Zaključak, KLASA: 034-02/10-02/01, URBROJ: 5030109-10-1, od 6. listopada 2010. godine kojim se središnja tijela državne uprave zadužuju izraditi prijedloge izmjena i dopuna

zakona iz upravnih područja u okviru svoga djelokruga u roku od 6 mjeseci radi usklađivanja s odredbama Zakona o općem upravnom postupku. Provedba usklađivanja odredaba posebnih zakona sa Zakonom o općem upravnom postupku nužna je za ispunjavanje mjerila za zatvaranje poglavlja 23. „Pravosuđe i temeljna prava“.

Donošenje Zakona po hitnom postupku nužno je i radi otklanjanja mogućih poremećaja u gospodarstvu, koji bi mogli uslijediti kao posljedica neodgovarajuće zakonske odredbe kojom se odlučuje o postojanju interesa Republike Hrvatske (u konkretnoj stvari, mahom, glede namjeravanih većih poduzetničkih zahvata).

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Tekst Zakona dan je u obliku Konačnog prijedloga zakona o izmjenama Zakona o izvlaštenju.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEGA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Tekst odredaba Zakona o izvlaštenju („Narodne novine“, broj 9/94., 35/94., 112/00., 114/01. i 79/06.), koje se mijenjaju dan je u prilogu Konačnog prijedloga Zakona.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O IZVLAŠTENJU

Članak 1.

U Zakonu o izvlaštenju („Narodne novine“, broj 9/94., 35/94., 112/00., 114/01. i 79/06.) u članku 9. stavku 1. riječi: „Skupštine Grada Zagreba“ zamjenjuju se riječima: „Gradske skupštine Grada Zagreba“.

U stavku 2. riječi: „Skupština Grada Zagreba“ zamjenjuju se riječima: „Gradska skupština Grada Zagreba“.

U stavku 4. riječi: „Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša i Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu Hrvatskog sabora“ zamjenjuju se riječima: „odbora Hrvatskog sabora u čijem je djelokrugu područje promicanja uređenja prostora u svrhu učinkovitijeg korištenja i odbora u čijem je djelokrugu područje usklađivanja i unapređivanja gospodarskog života“.

Članak 2.

U članku 22. stavci 1. i 2. brišu se.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 1. i 2.

Članak 3.

Članak 26. briše se.

Članak 4.

U članku 30. stavku 1. riječ: „konačnosti“ zamjenjuje se riječju: „izvršnosti“.

U stavku 3. riječ: „konačno“ zamjenjuje se riječju: „izvršno“.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O IZVLAŠTENJU

Uz članak 1.

Predloženom izmjenom stavka 1. i 2. članka 9. izvršeno je terminološko usklađenje s odredbama Zakona o Gradu Zagrebu („Narodne novine“, broj 62/01., 125/08. i 36/09.).

Nadalje, prije ove izmjene Zakonom o izvlaštenju, člankom 9. stavkom 4., bilo je propisano da odluku o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske, izvan slučajeva predviđenih člankom 1. stavkom 2. Zakona o izvlaštenju, donosi Vlada Republike Hrvatske uz prethodno mišljenje Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša i Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu Hrvatskog sabora.

Međutim, Hrvatski sabor je na svojoj sjednici od 28. ožujka 2008. godine donio Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 39/08.) prema kojoj je djelokrug dotadašnjeg Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu i Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša postao djelokrugom četiri novoosnovana tijela Hrvatskog sabora i to: Odbora za gospodarstvo (članak 67.), Odbora za razvoj i obnovu (članak 68.a), Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo (članak 83.) i Odbora za zaštitu okoliša (članak 84.a).

Kako je Zakon o izvlaštenju koncipiran na temeljima promicanja uređenja prostora upravo u svrhu učinkovitijeg korištenja te unapređivanja gospodarskog života to je izmjenom stavka 4. ovoga članka predloženo da se zatraži prethodno mišljenje onih radnih tijela Hrvatskoga sabora u čiji djelokrug prema Poslovniku Hrvatskoga sabora predmetno pravno područje i pripada.

Uz članak 2.

Ovom odredbom brisanjem stavka 1. i 2. članka 22. izvršeno je usklađenje s odredbama Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09.).

Uz članak 3.

S obzirom da odredba članka 26. propisuje mogućnost podnošenja žalbe na isti način kao i Zakon o općem upravnom postupku ukazala se potreba za njezinim brisanjem.

Uz članak 4.

Ovom odredbom usklađuje se članak 30. stavak 1. i 3. s temeljnim odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Uz članak 5.

Ovim člankom se propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREĐABA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 9.

Odluku da je izgradnja objekta ili izvođenje radova u interesu Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog korisnika izvlaštenja, po prethodno pribavljenom mišljenju skupštine županije odnosno Skupštine Grada Zagreba na čijem se području namjerava graditi ili izvoditi radove, u skladu s detaljnim planom uređenja, odnosno pravomoćnom lokacijskom dozvolom.

Skupština županije odnosno Skupština Grada Zagreba, je mišljenje iz stavka 1. ovoga članka dužna dati u roku od 60 dana od dana postavljenog zahtjeva.

Smatra se da je interes Republike Hrvatske utvrđen ukoliko je posebnim zakonom propisano da je izgradnja određenih objekata ili izvođenje radova u interesu Republike Hrvatske.

Odluku o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske izvan slučajeva predviđenih člankom 1. stavkom 2. ovoga Zakona donosi Vlada Republike Hrvatske uz prethodno mišljenje Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša i Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu Hrvatskoga sabora.

Odluka o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske objavljuje se u „Narodnim novinama“.

Članak 22.

Rješenje o prijedlogu za izvlaštenje donosi ured državne uprave na čijem se području nalazi nekretnina za koju se predlaže izvlaštenje.

Prije donošenja rješenja o izvlaštenju, ured državne uprave saslušat će vlasnika nekretnine.

Ured državne uprave dužan je poučiti vlasnika nekretnine da može podnijeti zahtjev za izvlaštenje preostalog dijela nekretnine u smislu članka 7. ovoga Zakona i ovu pouku obvezno unosi u zapisnik.

Ako je u postupku vlasništvo utvrđeno kao neprijeporno i ako se vlasnik nekretnine ne protivi izvlaštenju, ured državne uprave mora istovremeno održati i raspravu za sporazumno određivanje naknade za nekretninu koja je predmetom izvlaštenja.

Članak 26.

Protiv rješenja iz članka 25. ovoga Zakona dopuštena je žalba.

Članak 30.

Korisnik izvlaštenja može do konačnosti rješenja o izvlaštenju odustati od prijedloga za izvlaštenja u cjelini ili djelomično.

Korisnik izvlaštenja može djelomično odustati od prijedloga za izvlaštenje ukoliko se s tim suglasi prijašnji vlasnik.

Konačno rješenje o izvlaštenju poništiti će se ili zamijeniti ako to korisnik izvlaštenja i prijašnji vlasnik zajednički zahtijevaju.